

Szám.

6 alatt
le ele-

holmi
ben a
ormota
zi sen-

TTÖK.

. 19-ik
y meg-

Stephani
h János.
ka, Ber-
la, Klára
s Miksa,
Margit,
a, Baum-
opf Kál-
asovszky

ik szá-
se:

: Mandl
Elemér.
a, Baum-
allerstein
, Ujházy

javára

Mariska
2 frt. —
r Jozefa
1 frt. —
99 krral

gyes kis
ácsi.

um-épület.
sulat.

KIS LAP

VESZEDELMESES PIHENŐ. (Lásd a 348. lapon.)

XXIII. kötet. 22. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1882. november 26-án.

GÁBOR KALANDJA.

— Elbeszélés. —

RÉGES-régen volt az, mikor az a kis történet megesett, a melyet én most nektek el akarok beszélni. Akkor én még épen olyan vidám, boldog diákgyerek voltam, mint ti most; pedig ma már ősz a szakálam, ami bizony azt jelenti, hogy az ember már rég került ki az iskolából. De a nyugtalan kis öcsém folytán emlékeztetgetnek, hogy mondjam el már egyszer az én Gábor barátom kalandját, tehát elmondom. Talán titeket is érdekelni fog, azért hát olvassátok el.

Mint mondom, boldog diákgyerek voltam, mikor az a kis történet megesett. Hogy egészen igazat beszéljek: tulajdonképen ép akkor nem éreztem magamat egészen boldognak, mert akkor kerültem először szigorú fegyelem alá, s kellett amúgy igazán tanulnom.

Majdnem tizenkét éves koromig voltam jó szüleim házában s otthon tanultam. Nem voltam épen beteges, de nem is valami nagyon erős és mamám nem akart elereszteni a háztól; inkább nevelőt fogadtak a házhoz s én tanultam is, talán többet, mint más fiúk. Nem volt semmiféle pajtásom és játszótársam, szabad időmet is olvasással töltöttem s ügyetlen, finyás lettem, mint valami elkényeztetett kis herceg-kisasszony. Ezért aztán egyszer atyám így szólt mamához:

— Jobb lesz ennek a fiúnak, ha valami derék intézetbe adjuk. Hadd legyen fiúk közt, lássa, mit csinálnak mások, tanuljon életre valóságot.

Nagyon megijedtem, mikor ezt hallottam. Semmi kedvem sem volt elmenni idegenek közé. De biz' ezt nem kérdezték tőlem, hanem egy szép őszi napon felpakoltak és elvittek egyik hiresebb nevelő intézetbe. Szerettem volna sirni, de nagy fiu létemre ezt mégis rösteltem; atyám pedig biztatott, hogy mihamar nagyon jól fogom magamat érezni az intézetben.

— Csak tőled függ, hogy jó dolgod legyen. Tanulj szorgalmasan és viseld jól magadat, akkor az igazgató és a tanárok szeretni fognak. Pajtásod és játszótársad pedig lesz bőven. Csak arra vigyázz, kedves fiam, hogy derék fiukat válassz pajtásaidul. Akkor tudom, csak jó híreket fogok rólad hallani.

Megigértem szentül, hogy nem keveredem rossz társaságba és el is voltam tökévelve, hogy megtartom ígéretemet. Mert egy kicsit hiu és büszke voltam és ha már ide kerültem az intézetbe, meg akartam mutatni, hogy megállom a helyemet. Azt hiszem, be is váltottam ígéretemet, csak hogy ezt, az igazat megvallva, a véletlennek köszönhetem, mert kevésbe mult, hogy mindjárt kezdetben csuf bajba nem keveredtem. Pedig ha egyszer megindul az ember a rossz uton, nehéz aztán megállani. Gábor pajtásomnak köszönhetem, hogy épen csak megindultam, de aztán mindjárt meg is álltam a veszedelmes uton. Az igaz, hogy Gábor barátom nem is ezt akarta.

Ki volt Gábor? — mindjárt megmondom.

Mikor az intézetbe megérkeztem és atyámtól elbucsuztam, elvezettek egy szo-

bába. hogy ott rakjam el holmimat. A többi növendékek épen a tanteremben voltak leczkén, s nekem az igazgató azt mondta, hogy délután fogom megkezdeni a tanulást.

Épen elkészültem a rendezkedéssel, mikor a folyosónkról, aztán az udvarról és a házat környező nagy kertből zajt, kiabálást, nevetgélést hallottam. Ha nem mondták is, tudtam, hogy vége a leczkének, a fiuk kint vannak és játszanak. Kiváncsi voltam pajtásaimra s utánok siettem.

A mint az ajtóhoz értem, alig egy-két lépésnyire két fiut pillantottam meg. Az egyik szép, izmos, nagy fiu volt s arczán nemcsak vidámság, hanem igazi pajkosság és valami durvaság is látszott; csak hogy akkor én azt nem tudtam olyan jól megítélni. A másik fiu valamivel kisebb volt. A nagyobbik hatalmas lapdát tartott a kezében és épen czélozni látszott, a kisebbik pedig halkán mondta:

— No Gábor . . . most . . . most!

Néztem, hova czéloz. Az udvar közepe táján egy harmadik fiu állt és háttal felénk fordulva, épen lehajolt, valamit keresett a földön. És a mint lehajolt, Gábor teljes erővel feléje dobta a lapdát, még pedig, mondhatom, pompásan czélozott, mert épen a háta közepén találta azt a fiut. Az ütés is hatalmas lehetett, de a puha lapda nem igen okozhatott kárt; hanem a váratlan ütés és csattanás inkább talán megriasztá a fiut, s ezért bukott olyan nagyot orra.

Gábor és társa jót nevettek és nem tagadhatom, magam is hangosan fölkaczagtam, pedig bizony a legcsunyább

dolog, mikor az ember örül és nevet a más kárán és szenvedésén. Gábor, látva, hogy velök együtt nevetek, barátságosan hozzám fordult és így szólt:

— Ahá, te vagy az új pajtásunk, ugy-e? No, mit mondasz hozzá? Ugy-e gyönyörű dobás volt?

— Nagyon jól tudsz czélozni, igazán. És még egy pillanatig neveltünk, de csak egy pillanatig, mert ez alatt az orra bukott fiu föltápáskodott és félig sirva, félig haragosan nézett körül. Volt is oka rá, mert nagyon szerencsétlenül esett: majd betörte a homlokát egy nagy kőben s arczát vér borította.

— Ki tette ezt? kérdé hevesen.

Ekkor nagy meglepetésemre Gábor egészen ártatlan arczot vágott és színlelt részvétellel kérdé:

— Nini, Laczikám, hát neked mi a bajod?

— Mi a bajom? Te bizonyosan nagyon jól tudod . . . te okoztad . . .

— Én? Mi jut eszedbe! Hiszen én épen most jöttem ki a házból Palival meg ezzel az új pajtásunkkal. Ugy-e Pali?

— Persze. Épen ebben a pillanatban jöttünk.

— Oh, ismerem én már a ti fogásaitokat. De ezt nem viszitek el szárazon, ezt már bejelentem az igazgató urnak.

Ezzel, vérző arczát kendőjével törülgetve bement, Gábor pedig nagyot nevetett.

— Nem teszi meg, tudom, sokkal jobb fiu. De ha megtenné is, nem érne el vele semmit, mert nem tudná bebizonyítani.

Aztán hirtelen felém fordulva mondá:

— Remélem, te nem vagy afféle úrulkodó?

Szinte sértve éreztem magamat és büszkén feleltem:

— Kinek tartsz engem? Nem szoktam besugdosni.

— Akkor hát jó barátok leszünk, szól Gábor és barátságosan kezet nyújtott. Meglásd, jól fogunk mulatni együtt.

— Jól bizony, szól Pali és szintén kezet nyújtott. Csak te tarts velünk, jó pajtások leszünk, ha akarod.

— Nagyon szívesen.

Örültem, hogy ilyen hamar szert tettem jó barátokra. Még pedig úgy láttam, hogy Gáborban hatalmas pajtást nyertem, mert mikor aztán a többi fiuk közé értünk, láttam, hogy mindenki igyekezett Gábor kedvében járni. Szerették-e oly nagyon, vagy félték tőle, hamarjában nem tudhattam; de ha félték, volt okuk rá, mert Gábor olyan markos ficzkó volt, hogy öten se bírtak volna vele. Én tehát nagyon meg voltam elégedve, hogy ilyen jól kezdődött az ismeretségem.

Az igaz, hogy mikor visszatértünk a házba, kissé megzavarodtam egy percre, mert Laczi egyenesen felém tartott. Arcza csupa kék folt volt a nagy ütődéstől. Így szólt hozzám:

— Nem akarok panaszkodni, nem szokásom; de mégis szeretném tudni azt, ki volt az, a ki olyan gonoszul hátba dobott. Mondd, igazán nem Gábor volt? Neked látnod kellett.

Hm, ez már nehéz helyzet volt. Szokva voltam, hogy mindig igazat mondjak s jó szüleim megtanítottak rá, milyen csuf dolog az a hazudás. De már most mit csi-

náljak? Ha megmondom az igazat, akkor elárulom Gábort, pedig büszkén ígértem neki titoktartást; de ha meg nem mondom, akkor hazudnom kell. Egy pillanat alatt villant ez végig agyamon s úgy vágtam ki magamat a hinárból, hogy közönyös vállvonogatással elfordultam Laczitól, azt mondva:

— Ugyan törődöm is én a ti czivakodástokkal.

Azt hittem, így mindent jól rendbe hoztam. Rendben is volt, csak én magam nem voltam magammal megelégedve; bensőmben azt sugta valami, hogy nem lehet az igazán jó barátom, a ki miatt mindjárt kezdetben így ravaszkodni kell. Lassanként élnémitotam ezt a titkos intő szót és az törént velem is, ami mindig történik, mikor ketten titkolnak valami rossz tettet: csak annál inkább Gáborral tartottam.

Abból, amit elmondtam, ti persze már körülbelől kitaláltátok, hogy Gábor épen nem az a fiu volt, a kinek barátságát keresnem kellett volna; de én ezt akkor nem láttam át, s alig mult pár nap, már elválhatatlanpajtások lettünk mi hárman: Gábor, Pali meg én. Természetesen ők szabták meg, mit csináljunk, én pedig mindenben velök tartottam. Mihelyt egy kis szabad időnk volt, együtt játszottunk, még pedig épen nem valami szép játékokat; holmi apró csinyeket is mindennap követtünk el, s Gábor oly fufangosan tudta kieszelni, hogy soha sem kaptak rajta, nekem pedig már nem igen jutott eszembe, hogy néha bizony hazudtam is, csakhogy elkerüljük a büntetést. Pajtá-saimmal olyan jól eltelt az időm, hogy szinte csodálkoztam, mikor néha arra

gondol
ettől a

A

ban b

Már n

eresztet

A tága

helyünk

egyszer-

lete mel

még me

gondoltam, hogy otthon annyira féltem ettől a kellemes helytől.

Az ám, kellemesnek találtam s javában benne voltam a rossz társaságban. Már nem is igen busultam a szülei ház

után, csak azt sajnáltam, hogy mezőn, erdőn nem járhatok-kelhetek többé anynyit, mint otthon. Az intézetben bizony úgy félig-meddig foglyok voltunk. Az öreg, szigorú kapus volt a börtönőr, ki nem

EGÉR VADÁSZAT. (Lásd a 351. lapon.)

eresztett volna ki a házból félvilágért sem. A tágas udvaron, a kertben volt elég helyünk mindenféle játékra, hetenként egyszer-kétszer pedig tanítóink felügyelete mellett kisétáltunk hol a ligetbe, hol még messzebb az erdő szélére is, ami

nekem nagy örömet okozott; de csak annál inkább bosszantott, mikor újra vissza kellett térni a házba.

Egyszer Gáborral beszélgettünk erről, s örvendtem, hogy ő is egészen úgy vélekedik, mint én.

— Igazad van, szólt; magam is kiállhatlannak találok, hogy olyan rabok vagyunk. Gondolkoztam is már rajta és kifőztem valamit . . . az pompás lesz.

— Mi az? kérdém mohón.

— Majd meglátod. Egy kis meglepetést készítek a számodra jövő vasárnapra. Csak szép idő legyen.

Vasárnap kimenő napunk volt. A kinek rokonai, ismerősei voltak a városban, azokhoz mehetett látogatásba, a többiek nagyobb kirándulást tettek a szabadba. Kíváncsian törtem a fejemet, mi-féle meglepetést tervezett Gábor, de ő csak mosolygott s biztatott, hogy nagyon szép és kellemes lesz. Pali pajtásunk pedig egészen úgy volt vele mint én; de bele nyugodtunk és vártuk a vasárnapot.

Hanem mielőbb a vasárnap beköszönt volna, szerzett nekem Gábor pajtásom más meglepetést is, aminek fontos következése lett arra a titokzatos tervre, legalább a mennyiben rám vonatkozott.

Mindnyájan együtt voltunk a tanteemben és latin fordításon dolgoztunk. Azaz dolgozott, aki dolgozott, hanem például Gábor barátomnak eszébe sem jutott, hogy a táblára nagy betűkkel felírt mondatokat lefordítsa. Szomszédok voltunk, a minek nagyon örültem, mert így leczke alatt is suttoghattunk. Mert a mint javában iparkodtam elkészülni dolgozatommal, láttam, hogy Gábor épenséggel nem gondol reá; ő is lehajolt ugyan írására s úgy tett, mintha szörnyű módon törné a fejét; de a mint néha-néha odapillantottam az írásra, láttam, hogy biz az nem latin írás amit a tollával papírsora vet, hanem mindenféle bolondos rajz; tele pingálta a papi-

rosát csacsikkal, disznócskákkal és más figurákkal.

Oda sugtam neki:

— Gábor, fogj már dologhoz! Tudod, hogy még óra alatt kell beadni a dolgozatot a tanárnak.

— Tudom, azért hát csak siess te.

Én már jóformán készen voltam a munkával, mert meglehetősen értettem a dolgot. Azt hittem, Gábor is azért késedelmeskedik, mert bizik magában, hogy rövid idő alatt elkészül. De egyéb történt.

(Folytatása következik.)

CSITT CSÖNDESEN.

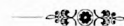
*CSITT csöndesen, meg ne moccanj
Miczike, Janika!*

*Ha moccanatok, nem lesz ám jó
A fotografia.*

*Nézzétek, hogy bámul rátok
Az a nagy masina.*

*Csitt! Egy . . . kettő . . . kész a kép, —
Jaj beszép!*

Mert biz' abban nincs hiba.

A RITKA ISKOLA.

— Elbeszélés. —

Irta *Wildermuth Ottilia*, fordította *Vadnay Tibor*.

(Folytatás.)

MIKOR a szép délutánokra gondolt, egészen elfelejté a kellemetlenségeket, melyek délelőttönként érték. Minden szidást és csufolódást, melyet környezetétől vett, tünnie kellett. Morton jelenlétében senki sem merte ugyan bántani, mert hatalmas védője volt; de ez maga is szigorun bánt vele. Csak verést nem kapott annyit ama reggel óta, melyen Mortonnak az ő második anyjáról beszélt.

Habár ekkép Vilmos helyzete nagyon javult, mégis ép úgy kívánta látni barátnőjét a szép szobában, mint szüleit és nővéreit, hogy ezektől bocsánatot kérhessen és bebizonyíthassa nekik, mily egészen más fiu most, mint volt azelőtt, és hogy viszonzhassa szeretetüket.

De megbánása és szép szándékai későn jöttek. Hogyan tudott volna innen megmenekülni? A mesékben, melyeket Janka otthon elmondott, gyakran megtörtént, hogy gyermekek saját erejükből még nehezebb fogságból is kimenekültek; de a valóságban ez nem ment oly könnyen.

Csak ritkán jutott most Vilmos a szabadba, akkor is csak egy magas falakkal körülvett kertbe, melyben szabad volt Lillivel játszania. Soha sem volt egyedül. Mennyire szerette volna, mint azelőtt Lottikának, most kis játszótársának elpanaszolni bajait; mily örömet beszélt volna atyjáról, testvéreiről! De ettől visszatartá Morton szigorú parancsa, és

Vilmos, a ki jó atyjának és a mamának sohasem engedelmeskedett, szót fogadott szigorú urának, kitől rettegett.

Lilli nem is kérdezősködött sem mult, sem mostani életéről; neki is szigoruan megtiltá ezt atyja és Lilli nem tudta, mi az az engedetlenség. A szegény gyermeknek sejtelme sem volt arról, hogy atyja tolvajkapitány; mert ha néha véletlenül betévedett a barlangba, képzelni sem tudta, mi történik ott. Atyja kereskedői irodájának nevezte. Lilli utálta e barátságatlan helyet és sajnálta a szegény apát, hogy ott kell dolgoznia és ama durva emberekkel érintkeznie.

Egy napon Vilmos a pincze egyik sarkában egy kis könyvet talált, melyet valaki megvetőleg dobott oda. Képek voltak benne, a bibliai történetből; mindegyik alatt egy-egy kis mondat és szent versecske volt olvasható. A könyv magába foglalta a Megváltó egész történetét, születésétől keresztre feszítéséig, feltámadásáig és mennybe meneteléig. Mint örült Lilli, mikor Vilmos elhozta neki a könyvet! Végre kedvére nézegethette a képeket s az ájtatos mondások és versek sokkal körülményesebben mondták el a szent történeteket, mint a hogy Vilmos tudta.

Először Lilli olvasott fennhangon.

— Most olvass te is, mondá aztán játzó társának adva át a könyvet.

Vilmos megpróbálta, de nagyon rosszul sikerült. Szégyelte a kis leány előtt, ki egy egész évvel volt fiatalabb és mégis sokkal jobban tudott olvasni; csak Istenről nem beszélt neki senki. Tanítója, atyja, sőt maga anyja is bizonyos rejtélyes borzadást éreztek Isten nevének hallá-

tára, mert jól tudták, hová vezet utjok, ha az igazság kisül.

— Nem baj, mondá Lilli nyájasan: ha nem tudsz olvasni, majd én kissé tanítalak.

Vilmos készséggel egyezett belé, ámbar szégyelte, hogy egy nálánál fiatalabb leányka tanítsa; de mégis nagyobb volt öröme, hogy újra tanulhat. Ugyancsak igyekezett, hogy mindent megértsen, amit az ő kis tanítója magyarázott, s rövid idő alatt meglehetősen előre haladt.

— Irni sem tudsz? kérdé a kis Lilli.

Nem, irni sem tudott. Nevelőnője otthon meg akarta tanítani, de ő egyik táblát a másik után törte össze s a palavesszőt is ketté törte s nem volt kedve tanulni.

— Várj, majd tanítlak irni is.

Lilli elfutott, palatáblát és aranyozott palavesszőt hozott s nagy buzgalommal látott a dologhoz. Csakhamar tudott Vilmos egy pár betűt leirni s habár betűi kissé görbék voltak, mégis csak ment a dolog s Vilmos meg nem foghatta, miért hogy azelőtt semmi kedve sem volt az íráshoz és miért látszott az neki oly nehéznek? Mindennap folytatták a leckét s Vilmos, ki tehetséges fiu volt, hamar megtanult irni és olvasni és már-már együtt olvashatták a képes könyveket és a bibliai szent történeteket.

Mikor Vilmos az ő kis barát-
nőjével oly figyelmesen olvasta a

GYERMEK-KÓRIÁZBAN. (Lásd a 350. lapon.)

szép történeteket a Megváltóról, az ő szívében is nőttön nőtt a szeretet O iránta, ki mindnyájunkat úgy szeretett, s a kis gyermekeket magához hította, s mi értünk halt meg. Mind jobban és jobban érezte, hogy az ő leghivebb barátja a jó Isten, a ki őt, a meddig szereti, el nem hagyhatja. Minden reggel és este elpanaszlá Neki bánatát, melyet senki másnak sem volt szabad elpanaszolnia és kérte, vezesse vissza ismét szüleihez.

A mostoha anya.

Egy éve mult már, hogy Vilmos a zsebtolvaj társaságában szülei házáat önféjü dacczal hagyta el. Egy év alatt a tolvajbarlangban kemény iskolán ment át. A babával való leczkéket már rég elhagyták; Vilmos már akár az órát is el tudta lopni, a nélkül, hogy a csöngetyük megszólaltak volna.

— Te már mindent tudsz, amit jóra való zsebtolvajnak tudnia kell, szolt egy reggel Morton. Most itt az ideje, hogy élő embereken gyakorold, amit tanultál. Már eleget tudsz korodhoz képest s értelmes ember felügyelete alatt már tudnád gyakorolni mesterségedet. Egyike legügyesebb embereinknek, a barna Lohmann fog magával vinni; el nem szokhatsz tőle, mert minden utcasarkon, minden téren áll embereink egyike, a ki elfog, ha szokni akarsz. Különben szokéssel nem érnél el semmit, mert három napja atyád családjával együtt Németországba visszatért.

Morton egy hirlapot vett elő a melyben a három napja utazott utasok közt olvasható volt: »Spät ur, frankfurti kereskedő, családjával és szolgaszemélyzetével.«

Vilmos azt gondolta, hogy szíve reped meg; még sirni sem tudott; kábultan, szinte öntudatlanul követte Lohmann, a ki őt magával vitte és a barlangból a nagyváros utcáira vezette ki, hol Vilmos most oly egyedül volt kitéve egy tolvajbanda erőszakoskodásainak.

— Nem is olyan rossz tolvajnak lenni, biztatta utközben Lohmann; vig élet ez, az utcákon sétálni, itt-ott megszabadítani terhétől azt, a ki nagyon sok drágaságot hord. Miért legyen többje a gazdagnak, mint a szegénynek? Mi tolvajok azért vagyunk, hogy kiegyenlitsük az igaztalanságot és e mellett nagyon jól érezzük magunkat. Neked, fiam, nincsen senkid ebben az egész nagyvárosban. Ha el akarnál szokni, nem tudnád, hova menj. De ez ne busitson, előtted fényes pálya áll. Morton védelme alatt állsz, ő pedig derék ficzkó. Mikor nyolcz év előtt maga köré gyűjté társaságunkat, mindjárt jobbra fordult a dolgunk. Minden rendben van, lánczot képezünk, mely London utcáin huzódik végig, egyik segít a másiknak. Ha loptam valamit, a hátam mögött veszi át egy czimborám, átadja egy másiknak és így tovább; rajta nem kaphatnak. Persze, Morton a javát magának tartja, de mégis többhöz jutunk az ő vezetése alatt. Igen, Morton ügyes tolvaj és finom ur; te talán rokona vagy, hogy így pártol? Meglásd fiam, még fölvergődöl annyira, mint ő, és lesz neked is fényes lakásod és kedves családod.

Még sokat beszélt a tolvajság védelmére. Vilmos azonban érezte, hogy ilyen dolgot nem lehet védelmezni. »De mi lesz a vége?« kérdezte volna, ha meri. Magá-

ban imádkozott a jó Istenhez, adjon neki erőt, hogy ellentállhasson a kísértésnek, és hogy eltökélését nem lopni, véghez vihesse. A szegény fiu jól tudta, hogy nagyon, de nagyon rosszul fog menni a dolga, ha a tolvajoknak, kik most egyedüli urai, nem fogad szót és hogy már nem is remélheti, hogy családját újra látni fogja. De azt is tudta, hogy az embereknek nem kell engedelmeskedni, ha Isten parancsával ellenkezik, és hogy ő senkit el nem hagy, ki hozzá fordul.

Lohmann, ki tiszteletreméltó polgárnak volt öltözve, a kis Vilmostal most egy pénzváltó boltjába lépett be.

— Tedd aztán, amit parancsolok, mondá fenyegető pillantással beléptök előtt.

A boltban különböző asztalok voltak s ezek egyike előtt egy nő állt, meglehetősen távol hátul és, amint látszott, pénzt fizettetett ki magának, a belépőknek hátat fordítva. Lohmann a világ legbecsületesebb emberének arczával így szólt egy urhoz, ki az ajtó közelében ült.

— Legyen szives, váltsa fel ez aranyat.

Az ur megnézte a réginek látszó aranydarabot, s egy csomó kisebb nagyobb pénzdarabot szórt az asztalra és számolni kezdett. De megszakította egy koldus, ki az utcázáról be lépett és könyörgő hangon alamizsnát kért. Boszusan utasítá el a bankár.

— Ej, ej ne legyünk oly keményszívűek, uram, mondá Lohmann jószívű hangon. Jer kicsi, fordult Vilmoshoz, korán hozzá kell szoknod a jótékonysághoz, gyermekem.

Ezzel a zsebtolvaj felnyitá bőr erszé-nyét; de Vilmos látta, hogy mialatt a mutató- és hüvelykujjával valami aprópénzt látszott keresni, másik kezével, a nélkül hogy a kereskedő, a ki a számolással volt elfoglalva, észrevette volna, egy csomó pénzdarabot vett el a halmazból, mely az asztalon feküdt, mert az ajtóban álló koldusban ráismertem a tolvajbanda tagjára.

— Jer fiacskám, unszolta Lohmann, és jókora pénzesomót nyomott Vilmos markába a lopott pénzből, vidd ezt a szegénynek.

De Vilmos nem mozdult, csak némán rázta a fejét.

— Hogyan? förmedt reá Lohmann, te kis semmirevaló, nem akarsz jót tenni? Rögtön vidd neki ezen pénzt.

— Nem, mondá Vilmos határozottan és mintegy segélyért nézett körül a nagy, félig üres teremben. E pillanatban az a hölgy, ki a szoba másik végében állt és kinek pénzét kifizették, felállt: Vilmos jól láthatta.

— Mama! mama! kiáltott hangosan és hozzá akart rohanni.

De ekkor villámgyorsan kézen ragadta Lohmann s mielőtt eszmélhetett volna, zárt kocsiban találta magát, melynek kocsisa szintén a tolvajok egyike volt. Sebes vágatásban haladtak végig London utcáin, de ép oly gyorsan követte őket egy másik kocsi. A mama ráismert a gyermekre, s nem akarta hogy újra elragadják tőle. Egy közel álló bérkocsisnak, ki szerencsére becsületes ember volt, egy aranyat adott és így szólt:

— Öné az arany, ha azt a kocsit utoléri.

A kocsiba ugrott s ez villámgyorsan robogott a tolvajkocsi után, mely azonban még mindig jóval előbbre volt. Az anya kétségbeesve már elveszté reményét, hogy a gyermeket utolérje, midőn a tolvajok lovai, melyek nem voltak oly erősek, mint a bérkocsisíé, hörögve rogytak össze. Lohmann kénytelen volt kis foglyával kiszállni és még hátralevő utat gyalog tenni meg. Ugyancsak sietett, de a tolvajbarlang már csak pár lépésnyire volt, hamar odaért s felnyitá a csapóajtót és a félig eszméletlen Vilmost egy sarokba dobván, sietett bezárni az ajtót. De midőn a kulcsot rá akarta fordítani, valaki oly erővel lökte be az ajtót, minőre csak az anyai szeretet képes, s a gőzös pinczébe egy magas, karsu női alak rohant be: Vilmos mostoha anyja. Fiához sietett, karjaiba emelte hevesen szoritá magához. Most ismét az övé, senki, de senki sem rabolhatja tőle el! De mikor távozni akart, látta, hogy nem lehet. Sok tolvaj volt épen otthon, a kik most jöttek haza pihenni. Mind Spätnéhez rohantak és gunyosan hahotázva ugráltak körülte.

— Ilyen szép és gazdag fiatal nőt nem engedünk oly könnyen elmenni, kiáltottak. Foglaljon csak helyet, asszonyom, helyezkedjék csak el kényelmesen elfogadó termünkben.

(Vége következik.)

BETÜREJTVÉNY.

T	R	D
A	E	

VESZÉLYES PIHENŐ.

(Képpel a czimlapon.)

HIDEGEN füttyöl már odakint a szél, az idő nemcsak őszre, hanem ide s tova télre is jár. A fák lombtalanul meresztk kopasz ágaikat, madár nem zeng a bokorban, csak a varjuk kiáltozzák:

— Kár! kár!

Persze hogy kár, de hiába, elmúlt a nyár s közeledik a fagyos Tél apó. Sokan nem is félnek tőle, sőt szeretik, mert olyan kellemes a jó fütött szobában lenni, mikor odakint csikorgó hideg van. Aztán szánkázni a ropogós havon, korcsolyázni a sima jegen, szintén kedves multság, csak-hogy természetesen ezt mind csak azok élvezik, a kiknek van jó bundájuk, meleg szobájok is. Már a szegény ember bizony nem szereti a telet, mert sokat kell szenvednie a hidegtől és vannak olyan szerencsétlenek is, a kiknek nincs hová menekülni a fagy elől, ha csak jó emberek nem könyörülnek rajtok.

De hát a szegény állatok odakint az erdőben? Azoknak már éppenséggel nincs menekülésük. A legtöbb el is vándorol messzire, melegebb országokba, mások mélyen elrejtőznek a föld alá; de vannak olyanok is, melyek nem vándorolnak el, el sem bujnak, hanem küzködnek a fél viszontagságaival.

Lent a völgyben még türhető az idő, még nem köszönt be egész vadságában a tél, mikor fönt a magas bérczek közt már javában fagy és havazik. Szarvasok, őzek a magasból lefelé huzódnak, hogy könyekben találjanak enni valót, csakhogy ott vár reájok a veszedelem is: a vadászok golyója. Ilyenkor folynak a nagy vadászatok s a szegény szarvas, ki bátorságban akar lenni, megint csak visszafut a havasok közé, hol nyugodtan pihenhet. Igen, de itt meg másféle baj üldözi, itt már havazik s egyegy mély hófúvásban a veszedelmet nem sejtő állat úgy elsüpped, hogy csak kínnal-bajjal bir kivergődni. Vagy mikor fáradtan

pihen a szikla tövében, a magasból leomlik egy-egy nagy hógörgeteg és eltemeti, úgy hogy jó szerencse, ha valamikép kigázolhat.

Ez hát bizony nem valami kedves pihenő, pedig még más baj is van mellette. A hó eltakarja a földet s ami kevés fű megmaradt, azt hó alól kell előkaparni, vagy pedig a bokrok zsöngébb galyain rágódni. Csak az a szerencse, hogy a hideggel könnyen megbirkóznak, fűtött kályhára sincs szükségök, mert a bölcs anyatermészet télire olyan sűrű bundát növeszt rajtuk, hogy nem cserélnének akármelyikünk téli kabátjával sem.

Kókler Böske.

JÖSZTE publikum, no jöszte,
 Én vagyok a kókler Böske!
 Mind meghívlak, csak a végett
 Lássatok száz mesterséget,
 Nem százat — ezer darabot —
 Mert én ezermester vagyok!
 A páromat ritkítom:
 A fejemről a nyakamba
 A golyót legurítom;

*A nyakamból a markomba,
 Onnan vissza, meg előre,
 Mell-középre, fej-tetőre,
 És fogadjunk akármibe,
 Hogy a golyót nem ejtem le;
 S olyan könnyű, lenge szerszám.
 Az én kedves kis golyócskám
 Hogy ha feldobom a légbé,
 És papíros legyezőmmel
 Sietek segítségére,
 Csak ügyesen s nem erővel:
 Ide-oda tánczoltatom,
 Mintha volna kicsi ballon,
 És felettem
 Ide-oda lebegtetem,
 Mintha, virágon csapongva,
 Holmi könnyű lepke volna.
 Én vagyok a kókler Böske,
 Jöszte publikum, no jöszte!
 Mulatok és mulattatok
 Apró mesterségeimmél;
 S este, hogy ha elfáradok:
 Szeretett testvéreimmél
 Beszélgetek, vacsorálok —
 Aztán ágyacskámba szálllok
 — Ó te puha, áldott hely! —
 S úgy abuszom, mint a tej!*

A GYERMEK-KÓRHÁZBAN.

(Képpel a 344.—345 lapokon)

TÖBB hónapja, hogy a »Kis Lap« gyűjtése foly a budapesti szegény-gyermek-kórház javára. Nagy az örömem, ha reá gondolok, mily szépen teljesült reményem, mily számosan adakoztak már eddig is kis hiveim a jótékony célra: szenvedő gyermektársaik fájdalmának enyhítésére, s tudom, még számosan lesznek ezentul is, kik fölöslegükből áldozni fognak a nemes intézet javára.

De talán vannak köztetek, a kik azt kérdik, mi az az a szegény-gyermek-kórház? Persze, akárkitől kérdezzétek, könnyen megmagyarázza, s akkor aztán tudom még szivesebben áldozza reá mindenki fil-léreit, kivált a ki maga is volt már beteg és tapasztalta: mi az a szenvedés.

Szomorú dolog a betegség még annak is, ki jó módban él, a kit szerető szülők gondosan ápolnak, a kinek megszereznek mindent, amit az orvos szükségesnek mond. Még az ilyen beteg is azt hiszi, hogy ő a legszerencsétlenebb ember a világon, — pedig hátha arra gondolna, hogy vannak betegek: szegény, gyenge gyermekek, a kik szintén kínos fájdalmakat szenvednek, de nincs a ki enyhítse, nincs a ki ápolja. Olyan nagy városban pedig, mint Budapest, különösen sok az ilyen szerencsétlen, és jde hoznak a vidékről is sok szenvedőt. És boldog az a szegény kis beteg, a ki bejut a gyermek kórházba.

Az olyan szerencsés gyermek, kiktől jó szüleik kellőképen tudnak gondoskodni, nem is sejtik, mily szomorú a sorsa a szegény gyermeknek, ha egyszer beteg. Nemcsak a kínos fájdalmat kell szenvednie, hanem keserves nélkülözést is. A szegény szülők, kik két kezök munkájával keresik a mindennapi kenyeret, nem maradhatnak a beteg mellett, menniök kell dolgra, kénytelenek ott hagyni magára

a szenvedőt. Sokszor, nagyon sokszor nem bírnak annyit megkeresni, hogy orvoságot vehessenek, s ha orvost hívnak is, ez hiába mondja, hogy ez vagy az kell a kis betegnek, — nincs! A szegény anya, apa szíve majd megszakad, mikor látja a szenvedő gyermeket: tudja is, mi segíthetne rajta és mégsem szerezheti meg!

Körülbelül negyven esztendeje, hogy nemes szívü emberbarátok Budapesten együletet alakítottak, pénzt gyűjtöttek, hogy az ilyen szegény, szenvedő gyermekeken segítsenek. Kórházat rendeztek be, hol őket gyógyítják, ápolják. Itt aztán egész más-kép megy a dolga a kis betegnek. Tiszta, szellős teremben, tiszta ágycskában fekszik, az orvos mindennap meglátogatja s gondos, szerető ápolók vannak körülötte, adnak neki mindent amit az orvos rendelt, még játékot is, mikor már jobbcskán van. Ritka eset is, hogy meg ne gyógyuljon és boldogan ne távozzék az áldásos helyről, hol visszanyerte egészségét, életét.

Mikor ez a derék egyület alakult, kezdetben kevés-pénze volt s alig tizenöt-husz kis beteget tudott egyszerre fölvenni. Pedig mindig többen és többen jelentkeztek és a mint Budapest, a mi szép fővárosunk, nagyobbodott: úgy szükség lett több helyre is a kis betegek számára. Mert nagy városokban nemcsak a fényes paloták szaporodnak ám, hanem a szegények és szenvedők is. Nagyobbították is a gyermek-kórházat, nemes emberbarátok folyvást adakoztak reá; de megint csak kevés lett a hely, sok szegény szerencsétlent kellett mindig elutasítani. Végre elhatározták, hogy új nagy épületet emelnek, melyben több mint száz beteg gyermek számára lesz hely. Mert már tető alatt áll az épület és tavaszkor megnyitják; de még sok, sok pénz kell, hogy teljesen elkészüljön, hogy be lehessen rendezni a szegény kis betegek számára. Azért szőlőtallak fel titeket is, kis olvasóim, hogy a ki olyan

szerencsés helyzetben van, hogy nem ismeri a szükségét, nélkülözést, emlékezzék meg a szenvedőkről.

Megtettétek és még ezután is, tudom meg fogjátok tenni s a »Kis Lap« kis hiveinek is részök lesz amaz emberbaráti intézet létrehozatalában. Örömmel és méltó büszkeséggel fogunk rá gondolni mindnyájan.

És mikor a kis betegek ott a gyermekkórházban a Mindenható áldását fogják kérni azokra, kiknek szenvedésök enyhülését köszönhetik, ez az ima szólamai fog mindazokért, kik bármily csekélységgel, de jó szívvvel és szeretettel hozzájárultak a szegény-gyermekkórház létesítéséhez.

Egér vadászat.

(Képpel a 341. lapon.)

CZINCZI, czinezi — azt hiszem:

Kis egér van ide benn.

A törbe ma vesz bele! . . .

Már tegnap is neszele,

S megjelent mind untalan

Az a kis haszontalan.

De már most nincs kegyelem!

A táblát lemelem,

S ha alája besuhan:

A fatábla lezuhan,

S megfogjuk a kergetett,

Torkoskodó egeret.

Majd a cziczát behijjuk,

A bünyösre uszíjjuk,

És az bizony megfogja,

Leteperi, megfojtja,

Meg is eszi! De hogy ha

Menekülni találna,

A kezemben lesz ám a

Laczi bácsi nagy botja.

Óvatosan meglesem —

Már most lányok, csendesen!

Csitt! a hol a . . . ott szalad . . .

Itt van a tábla alatt . . .

Ráborítom . . . rrics . . . bum, nyekk!

Kis egér, így fogtunk meg!

Meg . . . a fodros uj Viczát.

Mert a törbe ez került,

S az egér elmenekült —

Híhatjuk már a cziczát!

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXIII. köt. 19-ik számában közölt bibliai feladvány megfejtését utólag még beküldték: Körmeny Józsa és Elvira, Csiki Ilona és Jenő, Polák Berta, Döry Feri és Frigyes.

FORGO BÁCSI PÓSTÁJA.

Beresényi V. Micsoda V. ? Veronika, Vendel, Valéria, Vilmos, Vilma, Vanda, Viktoria v. Viktor ? Azt se tudom, fiu vagy-é avagy kis lány ? Én azt annyi ezer gyermeknév között honnan tudjam, hogy keressenem ki ? A kívánságod pedig eléggé furcsa. Azon ütközöl meg, hogy a te arczképed mért nem jelent meg a »Kis Lap«-ban. Mi czímen adtam volna ki azt ? Jeles író, művész vagy tudós vagy-é ? Hány olvasótársad arczképét láttad te már a »Kis Lap«-ban ? A helyes megfejtőnek csak a nevét közlöm, de az arczképét nem. Ez még kevés a dicsőségre. — **Feigenbaum Karolina.** Örvendek, hogy a »K. L.« olvasásának oly nagy hasznát veszed. Az előfizetési pénzből fenmaradt 20 krt. a szegény gyermek-kórháznak szánt adományokhoz csatoltam. — **Gyermekbarátné.** Sok ügyesség a rajzban: de a rejtvények nincsenek lapunk szellemében szerkesztve. Ilyen tárgyak, mint: *rablóbanda, szemtelen* stb., ellenkeznek a mi irányunkkal. A többi meg vagy komplikált s inkább megnötteknek való, vagy nagyon sok tért foglal el, vagy pedig nem szabatos. Hogyan értse meg a gyermek p. ezt: *M., egy béka, egy ács és y. = Munkácsy?* Csak hosszabb vizsga után tértünk rá, hogy az a *béka* voltaképp *Unk*, azaz megrövidítés nélkül *Unke*. Ez pedig tán csak *német* szó ? Vagy: *V.* aztán jön egy *szemüveges ur.* aztán egy *ág = Virág.* Tehát az az ur *i r l a n d i*, tehát *ir.* Erre hogy akadjon rá az én kis olvasóm ? Azért fejtegettük a küldeményt kissé bővebben, hogy mások is értsenek belőle. A csomóból kettőt közölni fogok. — **Soós Róza.** De összebeszéltek t. dadai gyermekek ! Te azt óhajtod, hogy minden megfejtő nevé-

nek a lakóhelyét is irjam ki, hogy ha talán valami atyádnia, összeköttetésbe léphess vele. Ez nem fölsadata a »Kis Lap«-nak, de meg annyi tért foglalna el, hogy miatta hasznos tudnivalók szorulódnak ki. — **Krausz Emilia.** Találós meséket küldesz be megfejtés nélkül. Csak nem vehetek annyi időt magamnak, hogy valamennyit felhüvelyezzem? Küldjed be még egyszer. — **Fried Ida.** Az sem valami fontos tudnivaló rád nézve, hány az előfizetője a »K. L.«-nak. Érd be annyival, hogy sok ezred magaddal vagy. — **Goldstein Zseni.** No, dada! pajtásaid közül te vagy a legnevezetesebb. Arra vagy kíváncsi, igaza van-e a hittannak, amidőn azt hirdeti, hogy az Isten, véghetetlen jó és véghetetlen bölcs. Mert hát mire való a légy, melytől az ember undorodik? Meg a patkány? Az csak kárt okoz. Azzal felelhetnék, hogy a férgeket azért teremtette az Isten hogy a tőlük való szabadulás és óvakodás által sarkaltassunk a tisztaságra; s hogy az embernek talán jogában áll pusztítani a patkányt, de semmi esetre sincs joga bírálgatni a Mindenható műveit. Hogy akarnók mi, a mi véges eszünkkel, megítélni: a teremtésben mi a jó, smi a rossz? Az Isten annyi, de annyi, még általad is elismert jót és szépet teremtett, hogy talán joga volt, anélkül hogy tégedet megkérdezett volna, a nap mellett megteremtteni a fénybogárkát, az oroszlán mellett a patkányt, s a sólyom mellett a legyet. Az, aminek az ember nem veheti hasznát, sőt ami kárára van is: azért még lehet hasznos a Teremtő oly czéljainak, amelyeket korlátolt elménknél fogva nem bírnak felfogni. Különben egy Zsenike többet tud kérdezni, mint a menyüire száz Forgó bácsi bír megfelelni. — **Kramer Adolf.** Csak meddő felelgetés volna válaszom. Ott a tanárod, annak válaszában megnyugthatol. Végre is: ebben a rovatban hitekerkölési s történelmitanfolyamot nem nyithatok. — **Kraus Berta.** Meglesz még a jövő hét folyamán. — **W. D.** »Forgó bácsi színháza« néhány nap mulva megjelen az Eggenberger (Hoffmann és Molnár) kiadásában, Barátok terén, Budapesten. Oda tessék fordulni. A kötetből aztán kedvére válogathat. — **Kövecz Miklós.** »Elkövetkezik« azt jelenti: »eljönni, elszármazni, eltávozni« valahonnan. Rendesen a nép él e kifejezéssel, de azért jó magyar írók is használják, és nemcsak tréfás, hanem — mint a nagy Pázmány Péter irataiban — ünnepies értelemben is. — **Bankos Irénke.** A te sünöcskédnek édes álmokat kívánok. M. szívesen viszonzozza a kedves megemlékezést. A rejtvényt kiadom; elég ügyes. Hanem bezzeg az írásod nem szépült azóta! — **Z. R. A.** Az üdvözült kedves Rózika megelégedve nézhet alá angyaltársával a magasból a kicsiny szenvedőkre, kikre utolsó pillanatában is gondolt. — **Steiner Olga.** A pénzküldeményekről a jótékonyági rovatban

adom ki a nyilvános nyugtázást. Nektek, akik a »Kis Lap«-ból vett szindarab előadása által járultatok hozzá a nemes célhoz (te, Hoffmann Irma és Steiner Irénke) itt fejezem ki elismerésemet. — **Grötschel Emma.** A boldogult jó Mariska összegyűjtött pénzeckékjét átadtam az ő jó kis szíve által kegyelt gyermekkorház igazgatóságának. Szegény és beteg gyermekeknek gyújtani karácsonfát: kétszeresen kedves a Jézuska szemében. Tudja ezt Mariska jól, hiszen a kis Jézus társaságában van, aki neki bizonyosan megmondta. — **Erneyi testvérek.** Azt az édes küldeményt megkaptam s bizony nem is adtam ki, hanem megtartottam. Köszönöm. Hej, ha tudtam volna, hogy ugyanegy időben voltunk Gyorokon: ti is, én is. — **Pinkovich Irma.** A bácsi nem fog megnehezteni érte, hogy a versét nem közlöm. Nagyon lóhátról bánik rimmel és mérettel. Az a bizonyos meglesz, csak a lakástokat tudjam. — **Deuts Ignác.** A »Forgó bácsi íróját« megkapod minden papiroskereskedésben. — **Jakobovics Béla.** A te farkasodnak se füle se farka. — **Bogyó Ilona.** Már rég beszámoltunk vele. — **Zoltán bácsi.** Ismeri válaszunkat. — **Wenckheim Kriszta.** Annak idején válaszoltam. — **S. S. Harag?** — **B. H.** El van intézve? — *Több rendbeli közleményt, (rejtvényt, elbeszélést stb.), melyet itt egyenként elő nem soroltok, egy s más okból nem közölhetek.*

Jótékonyág.

A szegény gyermek-kórház javára adakoztak még:

Polák Berta 50 kr. — Feigenbaum Karolin 20 kr. — Ráday Anna Perából (Konstantinápoly) 30 frtot. (Egyes adakozók neve: Dr. Polyák 1 frt., Papa (Ráday Anna édes atyja) 1 frt., Mama (Ráday Anna édes anyja) 1 frt., Anna 2 frt., Jankó Miklós 2 frt., Gleinbach? (olvashatatlan) 2 frt. 50 kr., Manéga 2 frt., Holbura 2 frt., Rátz (v. Ráth?) 8 frt., M. L. 8 frt. Ezt az összeget Anna édes mamája 1 frt. 50 krral kikerekítvén, összesen 30 frt.) — Friedländer Jozefa és Henrik 1 frt. — A már eddig kimutatott 736 frt 99 krral együtt összesen: 768 frt 69 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

Forgó bácsi.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz., Atheaeum-épület. Budapest, 1882. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.